

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 72/13
Λουξεμβούργο, 13 Ιουνίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-287/12 P
Ryanair Ltd κατά Επιτροπής, Ιταλίας και Alitalia

Το Δικαστήριο επικυρώνει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου και κρίνει έγκυρες τις αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες αυτή χαρακτήρισε ως παράνομο το δάνειο του Ιταλικού Δημοσίου προς την Alitalia, αλλά επέτρεψε την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της

Το 2008, το Ιταλικό Δημόσιο χορήγησε στην εταιρία αερομεταφορών Alitalia¹ δάνειο 300 εκατομμυρίων ευρώ και της παρέσχε επίσης τη δυνατότητα να καταλογίσει το ποσό αυτό στα ίδια κεφάλαιά της. Η Alitalia, η οποία τότε τελούσε σε κατάσταση παύσεως πληρωμών, τέθηκε υπό έκτακτη διαχείριση² και μια τράπεζα ορίσθηκε ως ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας, προκειμένου να ελέγξει αν η τιμή πωλήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της ήταν σύμφωνη προς την αγοραία τιμή. Η προσφορά την οποία υπέβαλε η Compagnia Aerea Italiana (CAI) για την εξαγορά ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού της Alitalia, απαντώντας στην πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος η οποία είχε δημοσιευθεί συναφώς, διαβιβάσθηκε από τις ιταλικές αρχές στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας ως προς τα μέτρα που αφορούσαν το δάνειο και τη δυνατότητα καταλογισμού του ποσού του δανείου αυτού στα ίδια κεφάλαια. Διαπίστωσε, με μια **πρώτη απόφαση**, ότι το **δάνειο** συνιστούσε παράνομη κρατική ενίσχυση ασύμβατη προς την εσωτερική αγορά και διέταξε την ανάκτηση της ενισχύσεως αυτής από την Alitalia³.

Με μια **δεύτερη απόφαση**, η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο που αφορούσε την **πώληση στοιχείων του ενεργητικού** της Alitalia δεν συνεπαγόταν τη χορήγηση κρατικής ενισχύσεως στους αγοραστές της, υπό την επιφύλαξη της πλήρους τηρήσεως των δεσμεύσεων εκ μέρους των ιταλικών αρχών, σύμφωνα με τις οποίες η πώληση των περιουσιακών στοιχείων θα πραγματοποιούνταν στην αγοραία τιμή. Περαιτέρω, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι η διαδικασία έκτακτης διαχειρίσεως στην οποία είχε υποβληθεί η Alitalia ομοίως δεν συνεπαγόταν τη χορήγηση ενισχύσεως υπέρ των αγοραστών⁴. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία που έθεσε σε εφαρμογή η Ιταλία δεν συνεπαγόταν οικονομική συνέχεια μεταξύ της Alitalia και των αγοραστών των στοιχείων του ενεργητικού της και ότι η πώληση αυτή δεν είχε ως αποτέλεσμα την καταστρατήγηση της υποχρέωσεως ανακτήσεως της ενισχύσεως.

¹ Το Γενικό Δικαστήριο έχει ασχοληθεί επανειλημμένως με την κατάσταση της Alitalia: το 2000, με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2000, [T-296/97](#) (απόφαση Alitalia I), ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής του 1997 σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση της Alitalia ([97/789/EK](#)). Το 2008, με την απόφαση της 9ης Ιουλίου 2008, [T-301/01](#) (απόφαση Alitalia II, βλ. [AT 48/2008](#)), επιβεβαίωσε την απόφαση της Επιτροπής του 2001 σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση της Alitalia ([2001/723/EK](#)).

² Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται στην Ιταλία στις προβληματικές επιχειρήσεις που ασκούν τη δραστηριότητά τους στον τομέα των ουσιαδών δημοσίων υπηρεσιών, προτού αυτές κηρυχθούν αφερέγγυες, και καθιστά δυνατή τη χρηματοοικονομική εξυγίανση της επιχείρησης μέσω της μεταβίβασεως των στοιχείων του ενεργητικού της. Η δυνατότητα αυτή συνοδεύεται ωστόσο από την υποχρέωση εξακριβώσεως, από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, του αν η τιμή πωλήσεως των οικείων περιουσιακών στοιχείων είναι σύμφωνη με την αγοραία τιμή.

³ Απόφαση 2009/155/EK, της 12ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με το δάνειο 300 εκατ. ευρώ που χορήγησε η Ιταλία στην εταιρεία Alitalia C 26/08 (πρώην NN 31/08) (EE L 52, σ. 3).

⁴ Απόφαση C (2008) 6745, της 12ης Νοεμβρίου 2008, που έχει ως αντικείμενο την κρατική ενίσχυση N 510/2008 – Ιταλία – Πώληση των περιουσιακών στοιχείων της αεροπορικής εταιρείας Alitalia (μη δημοσιευθείσα στην ΕΕ).

Με την απόφαση του 2012⁵, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Ryanair και επιβεβαίωσε κατά τον τρόπο αυτόν τις αποφάσεις της Επιτροπής **με τις οποίες χαρακτηρίστηκε ως παράνομο το δάνειο που χορήγησε η Ιταλία στην Alitalia και επετράπη η πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της**.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο **απορρίπτει το σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε η Ryanair κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου**.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, πρώτον, όσον αφορά το αίτημα ακυρώσεως της δεύτερης αποφάσεως, ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι νομίμως **η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση με την οποία διαπίστωσε ότι δεν υπάρχει κρατική ενίσχυση και συγχρόνως έλαβε υπόψη της τις δεσμεύσεις της Ιταλίας**. Κατά το Δικαστήριο, πρόκειται περί «αποφάσεως με την οποία ελήφθησαν υπόψη οι δεσμεύσεις ως προς την τήρηση ορισμένης συμπεριφοράς τις οποίες ανέλαβε οικειοθελώς το κράτος κατά το στάδιο της κοινοποίησής του επιδίκου μέτρου, προς διευκρίνιση ορισμένων σημείων» και, ως εκ τούτου, οι εν λόγω δεσμεύσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κοινοποιηθέντος μέτρου.

Δεύτερον, το Δικαστήριο κρίνει ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο δεν προσήψε στην Επιτροπή ότι διεξήγαγε ατελή εξέταση των μειώσεων των επιβαρύνσεων και των λοιπών πλεονεκτημάτων που φέρεται ότι χορηγήθηκαν με την ιταλική νομοθεσία στην CAI, δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά δεν ασκούσαν επιρροή ως προς το ζήτημα αν είχε χορηγηθεί πλεονέκτημα στον αγοραστή των στοιχείων του ενεργητικού του ομίλου Alitalia.

Τρίτον, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Ryanair δεν αμφισβήτησε τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου ότι, στο πλαίσιο της αξιολογήσεως των προσφορών από τον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, **το καθοριστικό κριτήριο ήταν η τιμή** (το κριτήριο της συνέχειας της υπηρεσίας ήταν δευτερεύον). Ομοίως, δεν αμφισβήτησε τις λοιπές διαπιστώσεις ότι η **υποχρέωση διασφάλισης της συνέχειας της υπηρεσίας δεν είχε κατ' ανάγκη ως επακόλουθο την επιβολή, στον επιχειρηματία του οποίου η προσφορά θα γινόταν δεκτή, υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας**. Εν πάση περιπτώσει, η Ryanair δεν απέδειξε, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ότι η ανάγκη διασφάλισης της συνέχειας της υπηρεσίας των αερομεταφορών μεσοπρόθεσμα θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της τιμής των στοιχείων του ενεργητικού του ομίλου Alitalia κάτω από την αγοραία τιμή.

Τέλος, όσο αφορά **τον καθορισμό της επιχειρήσεως που πρέπει να επιστρέψει την ενίσχυση**, το Δικαστήριο κρίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν παραμόρφωσε τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην κρίση του, διαπιστώνοντας ότι η **CAI δεν ήταν ο οικονομικός διάδοχος της Alitalia**: συγκεκριμένα, η προσφορά της CAI περιελάμβανε ορισμένα μόνο στοιχεία του ενεργητικού της Alitalia και αφορούσε μόνον τη δραστηριότητα αεροπορικής μεταφοράς επιβατών και ορισμένα συναφή προς αυτή στοιχεία του ενεργητικού. Εξάλλου, η προσφορά περιελάμβανε όλες τις χρονοθυρίδες που αντιστοιχούσαν στα κτηθέντα στο πλαίσιο της διαδικασίας περιουσιακά στοιχεία. Συνεπώς, δεν προκύπτει εντεύθεν ότι η προσφορά της CAI κάλυπτε το 100 % της χρήσεως των χρονοθυρίδων της Alitalia για τη μεταφορά επιβατών. Επιπλέον, η προσφορά της CAI αφορούσε μόνον το ήμισυ των 180 αεροσκαφών της Alitalia. (105)

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως της Ryanair.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ : Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

⁵ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Μαρτίου 2012, [T-123/09](#), Ryanair κατά Επιτροπής, βλ. επίσης [AT 34/12](#).

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106